

نقش ادراک محیطی در فهم و طراحی منظر فرهنگی فضاهای ورودی شهرها، مورد مطالعاتی: ورودی غربی گرگان*

فریبا قرایی^۱ - عطیه عینعلی^{۲*}

۱. دانشیار طراحی شهری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر تهران، تهران، ایران.
۲. کارشناس ارشد طراحی شهری، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه هنر تهران، تهران، ایران (نویسنده مسئول).

تاریخ دریافت: ۹۵/۰۱/۲۳ تاریخ اصلاحات: ۹۵/۰۲/۰۵ تاریخ پذیرش نهایی: ۹۵/۰۵/۱۰ تاریخ انتشار: ۹۸/۰۶/۳۰

چکیده

امروزه اکثر ورودی شهرها، به جای تجلی ویژگی‌های هویتی و نمایاندن شناسنامه فرهنگی، به فضایی یکنواخت و کلیشه‌ای بدل شده‌اند که از فرط این یکنواختی، چندان هم قابل ادراک نیستند. بنابراین لازم است در کنار ایجاد و ارتقاء مسأله هویت در ورودی شهرها، به دنبال ایجاد مقدمات لازم برای درک این هویت نیز بود. به عبارت دیگر، تجلی هویت به شکلی ملموس و قابل درک برای ناظر در کلیه فضاهای شهری به خصوص ورودی شهرها، به عنوان اولین فضای آشنایی افراد با شهر، واجد اهمیت است. هدف از ارائه پژوهش پیش‌رو، بررسی نقش ادراک و عوامل تأثیرگذار بر آن، در فهم هرچه بیشتر منظر برآمده از هویت خاص یک محل می‌باشد که به طور ویژه روی ورودی غربی شهر گرگان انجام گرفته است. بدین منظور، این تحقیق کیفی در قالب مطالعه‌ای کاربردی و با روشی توصیفی-تحلیلی به واکاوی موضوع مذکور می‌پردازد و در خلال خود به ارائه جدول ماتریسی، جهت بررسی ارتباط مؤلفه‌های تأثیرگذار بر ادراک محیطی ورودی شهرها، با گونه‌های مختلف منظر فرهنگی پرداخته است. شیوه اصلی گردآوری اطلاعات به صورت اسنادی، مطالعات کتابخانه‌ای و پیمایش میدانی می‌باشد. نتایج حاصل از این پژوهش نشان می‌دهد توجه به عوامل گوناگونی چون گروه‌های سنی و جنسی، حرکت یا سکون ناظر، پیاده یا سواره بودن ناظر، شهروند یا مسافر بودن ناظر و غیره در طراحی فضاها، در افزایش درک افراد از فضاهای هویت‌مند و دارای منظر فرهنگی اثرگذار می‌باشد. از طرفی به کارگیری عوامل گوناگون انسانی، انسان‌ساخت و عناصر طبیعی در ایجاد منظر فرهنگی قابل ادراک مؤثر می‌افتد. در ساماندهی ورودی شهر گرگان، به عنوان شهری شمالی با اقلیم منحصراً به فرد و محیط طبیعی ویژه، توجه خاص به عوامل طبیعی، به عنوان بارزترین عامل ایجاد منظر فرهنگی، مطرح می‌باشد. درگیر نمودن گروه‌های مختلف سنی، جنسی و غیره و طراحی متناسب با ویژگی‌های ادراکی آن‌ها تحت فعالیت‌های مختلفی چون ایجاد گلستان، کشاورزی شهری و آگروتوریسم و غیره می‌تواند دستیابی به منظر فرهنگی قابل ادراک را فراهم نماید.

واژگان کلیدی: ادراک محیطی، منظر فرهنگی، ورودی شهرها.

* این مقاله برگرفته از بخشی از پایان‌نامه کارشناسی‌ارشد نویسنده دوم با عنوان «ارائه اصول طراحی به‌منظور ساماندهی و هویت‌بخشی مبادی ورودی شهر» با راهنمایی نویسنده اول و مشاوره مهندس مروارید قاسمی در گروه معماری دانشکده معماری و شهرسازی دانشگاه هنر تهران می‌باشد.

** E-mail: atiehaynali@yahoo.com

۱. مقدمه

مبادی ورودی شهرها، از آنجایی که اولین مکان آشنایی افراد با شهر هستند؛ نقش عمده‌ای در تصویرذهنی آن‌ها از شهر ایفا می‌نمایند. ورودی‌ها از گذشته تاکنون شکل‌ها و نقش‌های گوناگونی برعهده داشته‌اند که به فراخور زمان دچار تغییراتی شده و در فرآیند این تغییر، ورودی در شکلی جدید متبلور شده است. نکته مهم اینجاست که این تغییر و تحولات به همسانی و یکنواختی اغلب ورودی‌ها منجر شده و همین موضوع علت اصلی توجه این پژوهش به موضوع هویت در ورودی‌هاست؛ اما نمی‌توان به موضوع وجود هویت در ورودی‌ها بسنده نمود، بلکه باید این هویت را برای افراد گوناگون، قابل درک نیز نمود. بدیهی است که هویت به‌طور ذاتی، امری معنایی است که عامل تمایز عنصری از عنصر دیگر می‌باشد؛ زمانی که بخواهیم هویت را از امری کاملاً معنایی خارج کرده و در بستری قابل درک از نظر ناظر خارجی، به تجسم درآوریم؛ زمینه برای ایجاد منظر فرهنگی قابل ادراک فراهم می‌شود. طبق تعاریف گوناگون، منظر فرهنگی در واقع نمایشی از تعامل پایدار انسان با محیط زیستش می‌باشد. به همین دلیل پایداری نیز جزئی جدانشدنی از منظر فرهنگی می‌باشند. فضای ورودی شهرها، به‌عنوان یک فضای واسط بین طبیعت و شهر عمل می‌کنند، به همین دلیل، زمینه برای بروز منظر فرهنگی حاصل از تعامل پایدار انسان با محیط‌زیست، بیشتر فراهم می‌شود که البته دارای پتانسیل فراوانی برای طراحی قابل ادراک نیز می‌باشد. به‌طور مثال طراحی فضاهایی برای کشاورزی شهری که خود نمایانگر ارتباط پایدار انسان با محیط‌زیستش است، نمونه خوبی از منظر فرهنگی می‌باشد که به‌طور بالفعل و بالقوه، قابلیت ادراک برای گروه‌های مختلف استفاده‌کنندگان از فضا را دارد. این مطلب نیز گفتنی است که مناظر فرهنگی، صرفاً به نوع طبیعی آن محدود نمی‌شود و ساخته‌های دست بشری نیز، با دارا بودن شرایط خاص می‌توانند جزء منظر فرهنگی محسوب شوند. با این تفاسیر می‌توان گفت که مسأله ادراک محیطی در جهت فهم بهتر و کامل‌تر هویت فضاهای ورودی شهر و طراحی هرچه بهتر آن، عامل کلیدی است. تجلی هویت به شکلی ملموس و قابل درک برای ناظر، باعث شده است در مقاله پیش‌رو، به موضوع ادراک محیطی منظر در ارتباط با ویژگی‌های هویتی پرداخته شود. به‌عبارت دیگر این تحقیق به‌دنبال منظر فرهنگی قابل ادراک در فضاهای ورودی شهر است.

۲. روش تحقیق

این مطالعه با رویکرد کیفی با روش توصیفی و تحلیلی به واکاوی مباحث هویت و منظر فرهنگی می‌پردازد. شیوه اصلی گردآوری اطلاعات در این تحقیق به‌صورت اسنادی، مطالعات کتابخانه‌ای و پیمایش میدانی می‌باشد. در این پژوهش، در خلال یک جدول ماتریسی به بررسی ارتباط

مؤلفه‌های تأثیرگذار بر ادراک محیطی ورودی شهرها، با گونه‌های مختلف منظر فرهنگی پرداخته شده است. بدین ترتیب که انواع منظر فرهنگی در یک طبقه‌بندی کلی در ستون‌های این جدول و مؤلفه‌های مؤثر بر ادراک در ورودی شهرها در ردیف‌ها قرار گرفته‌اند. در صورت داشتن ارتباط ردیف‌ها و ستون‌ها با یکدیگر، عوامل سازنده این ارتباط، در خانه محل تلاقی معرفی شده است. با روشی مشابه در نمونه مورد مطالعاتی نیز، با توجه به شرایط طبیعی و موقعیت خاص شهر گرگان، عوامل مؤثر بر ایجاد منظر فرهنگی در ستون‌ها و عوامل ادراکی تأثیرگذار در ورودی این شهر در ردیف‌ها لحاظ شده‌اند و راهکارهای مربوطه از تلاقی ستون‌ها و ردیف‌ها استخراج شده است.

۳. پیشینه تحقیق

در این قسمت به بررسی طرح‌های پیشنهادی برای ورودی‌های شهر فرانکلین و نیز تحقیقات انجام شده درباره منظرسازی‌های انجام گرفته در جاده‌های شهر تگزاس پرداخته می‌شود. ورودی‌های شهر فرانکلین به‌دلیل توجه به عناصر هویتی شهر و تبلور نمادین این عناصر در ورودی‌ها و تأثیری که به‌طور مستقیم بر ادراک ناظرین می‌گذارد، مورد بررسی قرار گرفته است. فرانکلین، زمانی مرکز صنعتی تولید کاغذ بوده است و درخت به‌عنوان نماد و سمبلی برای آن در نظر گرفته شده است. همان موجود شهر از یک درخت ماموت ساخته شده که نماد کارخانه اره و قطعات الوار می‌باشد. در بررسی و بازبینی شرایط موجود از ویژگی‌های طبیعی، تاریخی و فرهنگی شهر فرانکلین برای ارتقاء دروازه‌های شهر استفاده می‌شود. به‌طور مثال پیچ و تاب‌های رودخانه شهر، به‌عنوان یک کاتالیزور برای توسعه طراحی مدنظر است. همچنین مصالح به‌کار رفته در مونومان‌ها از آجر می‌باشد و نوع پوشش گیاهی ترکیبی از گل‌ها هستند که بازتابی از استفاده تاریخی شهر از آجر و گونه‌های مختلف گیاهی می‌باشند. در ورودی‌هایی که از مجاورت رودخانه می‌گذرند، سعی شده است نرمی رودخانه، خود را در پلان ورودی بازتاب دهد. به همین دلیل دیوارهای دو طرف جاده، منحنی طراحی شده‌اند تا منعکس‌کننده حرکت آب رودخانه و انتقال‌دهنده احساس آرامش به افراد گذرنده از آن باشند. در ورودی دیگر این شهر، همان در وسط خیابان حفظ می‌شود و در دو طرف جاده بناهای آجری بال‌مانند رو به ترافیک عبوری ایجاد و محوطه‌سازی در یک ردیف به موازات حرکت سواره انجام می‌شود تا این حرکت عبوری را دامن زند (Kimley-Horn & Associates, 2009). مقاله «اثرات بهبود محوطه‌سازی (منظر) بر روی ایمنی جاده‌ها در تگزاس» بر مبنای فرضیه روانشناسان محیط‌زیست که معتقدند: «مناظر جاده‌ای ممکن است، باعث کاهش اثرات استرس در حین رانندگی و افزایش توجه شود، به آزمایش این موضوع پرداخته است». برای این منظور ۶۱ بخش جاده‌ای در تگزاس که

و فضا را با آن می‌سنجیم. پس تشخیص هویت در واقع نوعی ارزش‌گذاری یا تعیین کیفیت است که بین فضا با اندوخته‌های ذهنی فرد از تجربیات مستقیم تا فرهنگ و سنت ارتباط کاملی برقرار می‌کند (Komeyli, 2008, p. 171). براساس مدل اکولوژیک ادراک، ادراک ویژگی‌های الگویی محیط ساخته شده باید آموخته شوند. گاهی فرآیند یادگیری روشن است و عرف اجتماعی به‌طور طبیعی از طریق فرآیندهای اجتماع‌پذیری آموخته می‌شود. این مدل بر اهمیت فرهنگ در درک معانی محیط ساخته شده تأکید دارد (Lang, 2011, p. 241). عوامل عدیده‌ای در ادراک انسان از محیط و فضا ایفای نقش می‌نمایند. در ادامه عوامل مؤثر بر شکل‌گیری ادراک محیطی از دیدگاه اندیشمندان مختلف در جدول ۱ خلاصه شده است.

جدول ۱: عوامل مؤثر بر ادراک محیط از دیدگاه اندیشمندان و محققان مختلف

نام اندیشمند	عوامل مؤثر بر شکل‌گیری ادراک محیطی و بروز تنوع ادراکی
آموس راپاپورت	تجربه‌های پیشین / طبقه اجتماعی / پیشینه فرهنگی
ادوارد هال	تغییر توانایی‌های فردی در اثر یادگیری / جنسیت / فرهنگ
یورگ گروتز	عوامل اجتماعی و روانی / تفاوت‌های فرهنگی
جان لنگ	تجربیات پیشین / نیازها و انگیزش‌ها / محیط فرهنگی / شخصیت فردی انسان
کرمونا و همکاران	تحولات اجتماعی و فرهنگی / تجربیات شخصی / نظام ارزش‌ها / تفاوت‌های شخصیتی افراد
برادی و همکاران ^۱	شاخص‌های اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی / فاصله و مجاورت / سابقه سکونت
سانتوس و همکاران ^۲	عوامل فیزیکی و کالبدی محیط / شاخص‌های اجتماعی / شاخص‌های فردی / ویژگی‌های مسکن
ویشر ^۳	عوامل فیزیکی و کالبدی محیط / علائق، احساسات، خاطرات و انتظارات / زمینه اجتماعی / زمان
نقی زاده	جهان‌بینی (طراح و جامعه) / فرهنگ / تاریخ / آگاهی‌ها و انتظارات جامعه / قوای مختلف انسان

(Kazemi & Behzadfar, 2013, p. 78)

جریان، خوانایی، جهت‌یابی) (Blumentrath & Tveit, 2014, p. 41). این ویژگی‌ها می‌تواند در ادراک بهتر آن، مؤثر واقع شود. در نوع دوم، ناظر، موقعیتش، احساسات و ارزش‌هایش، قوای حسی‌اش و غیره، در امر ادراک، مؤثر واقع می‌شوند که این نوع از ادراک در پیوندی ناگسستنی با نوع اول قرار می‌گیرد. در این زمینه توجه به گروه‌های جنسی و سنی گوناگون و گروه‌های خاص، توجه به سواره یا پیاده بودن ناظر، حرکت یا سکون ناظر، شهروند یا مسافر بودن ناظر و غیره مهم می‌باشد. به‌طور کلی توانایی‌ها و نیازهای ناظر باید در امر ادراک ورودی‌ها مدنظر قرار گیرد. از نظر لنگ، نقش حرکت در ادراک محیط مهم است و انسان می‌آموزد که بین جزییات ریز و عناصر کلی‌تر محیط تمایز قائل شود (Lang, 2011). به‌طور مثال با توجه به این که سرعت حرکت پیاده با سواره متفاوت است، آنچه که توسط ناظر سواره درک می‌شود از نظر ناظر پیاده گسسته می‌نمایند. بنابراین درک فضای شهری برای پیاده‌ها به نوعی سلسله‌مراتب در مقیاس ریزتر نیازمند است.

محوطه‌سازی شده بودند؛ در مقایسه با قبل از منظرسازی مورد آزمایش قرار گرفت. یافته‌های این مطالعه نشان می‌دهد که یک کاهش مشخص در نرخ تصادفات بعد از بهبود محوطه‌سازی وجود دارد (Mok, Landphair, & Naderi, 2006) و منظرسازی، مستقیم یا غیرمستقیم با درگیر نمودن مسائل ادراکی، هوشیاری رانندگان را افزایش و تعداد تصادفات را کاهش می‌دهد.

۴. ادراک محیطی

هر فضا به‌رغم موجودیت خارجی مستقل، در فرآیند ادراک به پدیده‌ای ذهنی تبدیل می‌شود و ما در فرآیند این همانی از این تصویر ادراکی و ذهنیت خود بهره می‌گیریم

بنابراین می‌توان گفت عوامل گوناگون در زمینه ادراک محیطی، در دو دسته کلی قابل طبقه‌بندی هستند که البته در ارتباط دوسویه با یکدیگر نیز قرار گرفته‌اند: تعدادی از آن‌ها به نوع عوامل محیطی پیرامونی و تعدادی از آن‌ها به ویژگی‌های ناظر بستگی دارند. در ابعاد مربوط به نوع اول عوامل مختلفی دخالت دارند. عواملی چون محصوریت فضایی، تعریف‌شدگی لبه فضاها، سلسله‌مراتب فضایی (Gharib, 2003) می‌توانند مثال‌هایی از نوع اول باشند. جاده‌ها به‌عنوان مسیرهای ورودی شهرها به‌عنوان یک ساختار مستقل، در ارتباط با محیط پیرامون و در ارتباط با حرکت عبورکنندگان می‌توانند دارای ویژگی‌هایی باشند: الف. ویژگی‌های بصری جاده‌ها، به‌عنوان یک ساختار مستقل: (ارتباط و بهم پیوستگی، تجسم‌پذیری، سادگی، رؤیت‌پذیری، کیفیت بالا و نگهداری، طبیعی بودن)، ب. ویژگی‌های بصری جاده‌ها در ارتباط با محیط پیرامونش: (عجین شدن، تضاد)، ج. ویژگی‌های بصری جاده‌ها در ارتباط با حرکت عبورکنندگان از جاده: (تنوع، زیبایی‌شناسی

انتظار یک ورودی است (Pakzad, 2011) هم می‌تواند بر روی ادراک انسان از آن فضا تأثیرگذار باشد. با جمع‌بندی کلیه مطالب مربوط به ادراک، در جدول ۲، مؤلفه‌های اصلی تأثیرگذار بر ادراک ورودی‌های شهر بیان می‌شود:

ورودی شهر باید به واردشوندگان نوعی خوشامدگویی ارائه دهد. حس پذیرش در شهر با عواملی چون دل‌بازی محیط، حضور عناصر طبیعی، حفظ و تقویت دیدها به مناظر و نیز داشتن امکانات رفاهی راحتی کالبدی و کاربری قابل دستیابی است. خوانایی و وضوح مسیر ورودی و نیز تشخص و نمادین بودن آن نیز که از دیگر توقعات مورد

جدول ۲: مؤلفه‌های اصلی تأثیرگذار بر ادراک ورودی‌ها

مؤلفه‌های اصلی	
• جهان‌بینی، فرهنگ، انتظارات و ارزش‌ها	• طبیعی بودن
• قوای حسی و عقلی	• عجین شدن قاعده‌مند
• همه‌شمولی فضا و توجه به توانایی‌ها و نیازهای ناظر	• تنوع
• محصوریت فضا، تعریف‌شدگی آن و ارتباط و بهم پیوستگی	• زیبایی‌شناسی جریان (به لحاظ زمان، سرعت و حرکت)
• تسلسل و توالی فضایی	• خوانایی و جهت‌یابی آسان
• تجسم‌پذیری	• کیفیت بالا و نگهداری
• رؤیت‌پذیری	• تشخص و هویت‌مندی

آن سفر می‌کنند؛ را نیز شامل می‌شود» (Kaya, 2002). این منظر فرهنگی می‌تواند شامل جنبه‌های نامحسوسی چون آکوستیک، بویایی و غیره نیز باشد (Danesh, Pajouh, Taghi bakhsh, & Baba mohammad, 2013). نول اعتقاد دارد: «از اواخر قرن ۱۹، منظر شهری به لحاظ کیفیت اثرات زیبایی‌شناسی، دچار اختلال شده است. این اختلال در از دست رفتن تنوع، طبیعت، ساختار روستایی، نواحی هویت‌مند و کیفیت‌های دید، بارز شده است. وی معتقد است که بهبود زیبایی‌شناسی منظر در گرو بهبود پایداری منظر خواهد بود. این پایداری باید همه جنبه‌های مربوط به طبیعت و منابع را مدیریت نماید. همچنین جنبه‌های ادراکی- زیبایی‌شناسانه منظر و طبیعت نیز باید مورد توجه قرار گیرد. به اعتقاد نول پایداری حاصل نخواهد شد مگر وقتی که اقتصاد، اکولوژی و فرهنگ در یک پروسه اقتصادی با هم هماهنگ شوند و هیچ تخریبی در منابع و طبیعت ایجاد نکنند. همچنین وی معتقد است منظر شهری پایدار فضاها و مکان‌هایی هستند که طبیعت در آن به‌طور آزاد و خودبه‌خود می‌تواند توسعه یابد» (Nohl, 2001, p. 227).

به‌طور کلی منظر فرهنگی در یک طبقه‌بندی کلی می‌تواند به سه دسته طبیعی، انسان‌ساخت و انسانی تقسیم شود. به‌عبارت دیگر هر شهر در بستری از طبیعت شکل گرفته است. اقلیم، ویژگی‌های طبیعی مانند: توپوگرافی، عناصر طبیعی همچون کوه، زمین‌های کشاورزی و غیره می‌توانند از عوامل طبیعی ایجادکننده منظر فرهنگی در ورودی‌ها محسوب شوند و عناصر هویتی چون سمبل‌ها و نشانه‌ها، عملکردهای خاص و فعالیت‌های بومی یک شهر،

۵. منظر فرهنگی و عوامل سازنده آن

منظر بیانگر تاریخ و نمایانگر جنبه‌های نامحسوسی از فرهنگ شهری است (Türkyılmaz, 2016, p. 503). در تعریف کنوانسیون منظر (۲۰۰۰) آمده است: «منظر یک منطقه‌ای است که توسط مردم ادراک می‌شود و کاراکتر آن توسط تعامل عوامل طبیعی و انسانی به‌وجود آمده است» (Enache & Craciun, 2013, p. 310). ناسار (۱۹۹۲) معتقد است، «مفاهیم فرهنگ بومی زیبایی منظر، مانند یک برجسب نظارت و یک استاندارد برای درک منظر هستند» (Naveh, 1995). منظر فرهنگی، جایی است که استفاده از زمین منعکس‌کننده ترکیبی از فرصت‌های زیست‌محیطی (مانند: شیب، آب‌وهوا، حاصلخیزی خاک) و تلاش انسانی است (Azari-Dehkordi, 2011, p. 55). شخصیت یک چشم‌انداز فرهنگی ناشی از ترکیب عواملی مانند: الف. زمین‌شناسی، شکل اراضی، پوشش گیاهی، استفاده از زمین، زمینه و الگوهای اسکان انسانی؛ ب. زمینه گذشته، حال و یا آینده آن و ج. رابطه بین عوامل بیوفیزیکی و فرهنگی می‌باشد. بنابراین ویژگی‌های یک چشم‌انداز فرهنگی می‌تواند خود را در ترکیب عناصر طبیعی و فرهنگی اکوسیستم‌های زمینی برای ایجاد مکان‌های منحصربه‌فرد با محیط‌زیست و اقتصاد خاص و نیز ارزش‌های عملکردی و اجتماعی تجلی دهد (Azari-Dehkordi, 2011, p. 56). هویت هر فضا در واقع از تعامل طبیعت و اجزای فرهنگی منظر در طول زمان ایجاد می‌شود. جکسون^۴ (۱۹۸۴) معتقد است: «این مفهوم نه فقط مکان‌های خاص و منحصربه‌فرد، بلکه مکان‌های روزمره مانند جاهایی که افراد زندگی و کار می‌کنند و یا به

منظر پایدار مؤثر واقع شوند، عواملی چون فرهنگ، در نظر گرفتن طبیعت در کنار عناصر انسان‌ساخت، شناسایی آسان، طبیعت وحشی، به نمایش گذاشتن خودپویایی، خودسازماندهی و خودتولید منظر و در عین حال ساختارهای طبیعی و غنی از این جمله هستند (Nohl, 2001). بسته به موقعیت ناظر، منظر شهری می‌تواند در مقیاس‌های متفاوتی مطرح شود که به میزان ارتفاع ناظر، جهت دید ناظر، زمان نظاره و وسعت محدوده نظاره شده، جهت و هنگام نظاره، سرعت ناظر، نوع وسیله حرکت‌دهنده، موقعیت ناظر و همچنین سابقه ذهنی او از فضاهای شهری به علاوه دانش و آگاهی‌های او در مورد فضا بستگی دارد (Naghizadeh, 2007, p. 41). با توجه به گستردگی مباحث، رابطه بین ادراک محیطی و منظر فرهنگی در فضای ورودی شهر در جدول ۳ تبیین شده است.

ساخت‌وسازهای هویت‌مند و مطابق با کاراکتر بومی، پربایی مراسم‌های خاص در زمان‌های خاص چون انواع جشن‌ها، ویژگی‌های خاص اهل شهر مانند زبان، پوشش، نوع اغذیه مصرفی و غیره، اصوات گوناگون، تکنولوژی‌های خاص نیز می‌توانند به‌عنوان نمود انسانی و انسان‌ساخت منظر فرهنگی تلقی شوند.

۶. رابطه ادراک محیطی با منظر فرهنگی به‌عنوان گونه‌ای از منظر

از آنجایی که منظر شهری، کالبد و کیفیت شهر را توأمان دربرمی‌گیرد، می‌توان ادعا نمود که ادراک شهر همان تفسیر منظر شهری است (Atashinbar, 2010, p. 50). عوامل گوناگونی می‌توانند در مسائل ادراکی تحت شرایط منظر پایدار و منظر فرهنگی به‌عنوان نمونه‌ای از

جدول ۳: تبیین رابطه ادراک محیطی با منظر فرهنگی در فضای ورودی شهر

مقیاس	انواع منظر فرهنگی		عوامل مؤثر بر ادراک		
	طبیعی	انسان‌ساخت		انسانی	
شهر		<ul style="list-style-type: none"> • معماری و شهرسازی متناسب با ارزش‌های بومی و محلی 	<ul style="list-style-type: none"> • نمایش لهجه، گویش، لباس، آیین و غیره 	<ul style="list-style-type: none"> • جهان‌بینی، فرهنگ، انتظارات و ارزش‌ها 	
		<ul style="list-style-type: none"> • حفظ و ارتقای عناصر اکولوژیک و خصوصاً عناصر اکولوژیک دارای غنای حسی 	<ul style="list-style-type: none"> • تقسیم‌بندی عمودی در نماها متناسب با حواس قابل درک انسانی 	<ul style="list-style-type: none"> • قوای حسی و عقلی 	
			<ul style="list-style-type: none"> • توجه به گروه‌های جنسی و سنی و گروه‌های خاص، توجه به سواره یا پیاده بودن ناظر، توجه به ارتفاع ناظر، توجه به حرکت یا سکون ناظر، توجه به شهروند یا مسافر بودن ناظر، توجه به جهت دید ناظر، توجه به زمان نظاره و وسعت محدوده نظاره شده و غیره 		<ul style="list-style-type: none"> • همه‌شمولی فضا و توجه به توانایی‌ها و نیازهای ناظر
		<ul style="list-style-type: none"> • استفاده از انواع پوشش گیاهی برای ایجاد محصوریت 	<ul style="list-style-type: none"> • تداوم کالبدی با ساخت و ساز در زمین‌های بایر بین توده‌ها 		<ul style="list-style-type: none"> • محصوریت فضا، تعریف‌شدگی آن و ارتباط و بهم پیوستگی
		<ul style="list-style-type: none"> • تعادل عناصر طبیعی و انسان‌ساخت در دو سمت جاده 	<ul style="list-style-type: none"> • سلسله مراتب در روند ساخت‌وسازها و فعالیت‌های ورودی مانند ریز شدن و تدقیق جزئیات بدنه‌ها و دانه‌بندی ریزتر در فرآیند نزدیک شدن به شهر 		<ul style="list-style-type: none"> • تسلسل و توالی فضایی
		<ul style="list-style-type: none"> • وضوح نشانه‌های طبیعی 	<ul style="list-style-type: none"> • تقویت نشانه‌ها در فضا، وضوح علائم 		<ul style="list-style-type: none"> • تجسم‌پذیری

	<ul style="list-style-type: none"> • توجه به مقیاس حرکت سواره و پیاده، عدم وجود ساخت و سازهای مانع دید به عناصر مصنوع با ارزش همچون نشانه‌های شهری، سیلوئت شهر و غیره 	<ul style="list-style-type: none"> • عدم وجود ساخت و سازهای مانع دید به عناصر طبیعی اطراف محور 	<ul style="list-style-type: none"> • رؤیت پذیری 	
<ul style="list-style-type: none"> • توجه به امر مشارکت مردمی در نگهداری و ارتقای فضاها 	<ul style="list-style-type: none"> • پاکی و عاری از آلودگی‌های زیست‌محیطی • استفاده از مصالح مرمت‌پذیر بومی 	<ul style="list-style-type: none"> • پاکی طبیعت و عاری از آلودگی‌های زیست‌محیطی 	<ul style="list-style-type: none"> • کیفیت بالا و نگهداری 	
		<ul style="list-style-type: none"> • طبیعت وحشی و خودانگیخته در کنار طبیعت طراحی شده 	<ul style="list-style-type: none"> • طبیعی بودن 	
	<ul style="list-style-type: none"> • ساخت‌وسازهای هماهنگ با تباین مؤثر 		<ul style="list-style-type: none"> • عجین شدن قاعده‌مند 	
<ul style="list-style-type: none"> • توجه به گروه‌های مختلف سنی، جنسی، قومیتی و غیره 	<ul style="list-style-type: none"> • تنوع در نوع ساخت‌وساز و فعالیت به‌کار گرفته شده و مناظر طبیعی 		<ul style="list-style-type: none"> • تنوع 	
	<ul style="list-style-type: none"> • دیدهای متنوع به مناظر، توالی و سلسله مراتب مناسب فضاها، مقیاس و جزئیات متناسب با سرعت و حرکت 		<ul style="list-style-type: none"> • زیبایی‌شناسی جریان (به‌لحاظ زمان، سرعت و حرکت) 	
	<ul style="list-style-type: none"> • هدایت دید با ایجاد و ارتقای نشانه‌ها، سادگی در طراحی، نورپردازی متناسب با نوع حرکت و سرعت 	<ul style="list-style-type: none"> • حمایت از دید به عناصر طبیعی 	<ul style="list-style-type: none"> • خوانایی و جهت‌یابی آسان 	
	<ul style="list-style-type: none"> • کالبد و فعالیت متشخص و متناسب با شخصیت شهر، المان‌ها و یادمان‌ها و غیره. 	<ul style="list-style-type: none"> • حضور اصیل عناصر طبیعی 	<ul style="list-style-type: none"> • تشخیص و هویت‌مندی 	

شاخص این ورودی، می‌توان به برج گرگان اشاره نمود که با ارتفاع ۵۷ متر یادآور سال پیروزی انقلاب به‌عنوان نمادی برای شهر گرگان در انتهای کریدور جاده ورودی و در میدان بسیج قرار گرفته است. از جمله مشکلات و محدودیت‌های بارز این ورودی، چهره ناخوشایند و آشفته‌ای است که کاربری‌های نامتناسب با شخصیت یک ورودی، به‌وجود آورده‌اند. معماری بی‌هویت، سرریز فعالیت‌های تعمیرگاهی و الحاقات ناهماهنگ از جمله مواردی هستند که این چهره ناخوشایند را تشدید می‌نمایند. گسترش و توسعه شهر به سمت زمین‌های کشاورزی ادامه دارد و منابع طبیعی را تهدید می‌نماید. کارخانه‌های اطراف محور ورودی از جمله کارخانه پنبه فاقد عملکرد و متروک شده‌اند. رودخانه فصلی انجیراب در بیشتر مواقع سال بی‌آب بوده، با دیوارهای بتنی محصور شده و به فضایی برای انباشت زباله و فاضلاب تبدیل شده است. فضاها اقامتی و پذیرایی مربوط به مسافری در این ورودی بسیار کم می‌باشد. در این ورودی کاربری‌های تفریحی و فراغتی، بسیار ناچیز و با کمی مبالغه، اصلاً وجود ندارد. فضای ورودی به‌خصوص در محور، کاملاً مردانه بوده و حضور زنان و کودکان بسیار کم‌رنگ می‌باشد.

۷. شناخت اجمالی و تحلیل ورودی غربی شهر گرگان

در ورودی غربی شهر گرگان، درختان چنار کاشته شده از ۱۵ کیلومتری شهر به‌صورت فشرده و بلندقامت در طرفین جاده، محصوریت خاصی در فضا ایجاد می‌کند. باغ‌ها و به‌خصوص زمین‌های کشاورزی اطراف محور نیز چشم‌اندازهای مطلوبی را فراهم نموده است. سالیان دراز، پنبه به‌عنوان مهم‌ترین محصول کشاورزی کشت‌شده در شهر گرگان و اطراف آن مطرح بوده و به‌عنوان نمادی از کشاورزی این منطقه درآمده است. چرای دام‌ها در فضاهای سبز اطراف جاده و دستفروشی‌های کنار جاده، منظره‌ای جالب را به همراه حسی روستا-شهری در ذهن ناظر ایجاد می‌نماید. با حضور در محور و میدان ورودی، چشم‌اندازهای بی‌بدیلی به کوه‌های دوردست و نیز تپه گردشگری هزارپیچ و جنگل کاری مصنوعی آن در محدوده بلافاصله ورودی رخ می‌نماید. از طرفی، رودخانه فصلی (انجیراب) یکی دیگر از عناصر اکولوژیکی این محور می‌باشد که جزئی از هویت طبیعی شهر گرگان محسوب می‌شود. از دیگر عناصر

جدول ۴: تحلیل سوات ورودی غربی شهر گرگان

منظر فرهنگی انسانی	منظر فرهنگی انسان ساخت	منظر فرهنگی طبیعی	
<p>- وجود فعالیت‌های محدود دستفروشی در لبه جاده</p>	<p>- وجود کریدور دید به سمت المان برج گرگان.</p> 	<p>- وجود عناصر اکولوژیک ارزشمند همچون زمین‌های کشاورزی، درختان چنار، رودخانه.</p> <p>- چرای دام‌ها در اراضی باز محور به‌عنوان یک تجربه خاص از ورودی برای مسافران.</p> <p>- آشنایی و علاقه‌مندی گروه‌های مختلف مردمی به کشاورزی و باغداری.</p>	زیبایی
	<p>- عدم وجود کاربری‌های نمایانگر هویت بومی و وجود کاربری‌های ناسازگار.</p> <p>- نبود فضاهای تعریف شده برای دستفروشان.</p> <p>- عدم وجود بناها با نماهای با ارزش در طول محور.</p> <p>- وجود کارخانه‌های متروک پنبه و غیره.</p>	<p>- کم‌رنگ شدن نقش رودخانه در اذهان مردم به دلیل کم‌آبی و یا خشک بودن و آلودگی در اغلب مواقع سال.</p> 	ضعف
<p>- رواج کشاورزی و تمایل همگانی به این امر.</p> <p>- دستفروشی‌های موجود مجاور محور و قابلیت فعالیت‌های خودجوش مردمی.</p> <p>- عوامل هویتی و فرهنگی شهر گرگان مانند: الگوهای موجود در ساخت وسازهای بومی و تاریخی، پوشش گیاهی، سوغات خاص و غیره قابل نمایش در ورودی.</p>	<p>- الگوهای معماری بومی ارزشمند در بافت تاریخی شهر گرگان و قابلیت برجسته‌سازی این الگوها در ورودی شهر.</p> 	<p>- زمین‌های بایر و قابل پذیرش فعالیت.</p> <p>- تپه گردشگری هزارپیچ و جنگل‌های مصنوعی ایجادشده در آن در محدوده بلافصل.</p> <p>- وجود زمین‌های کشاورزی با قابلیت افزایش مشارکت مردمی، آموزش همگانی کشاورزی و نمایش هویت و فرهنگ بومی منطقه.</p> <p>- عناصر طبیعی موجود با قابلیت چشم‌انداز مطلوب و منظر اکولوژیک سرزنده و پویا.</p> <p>- بارندگی سالانه در منطقه و قابلیت مدیریت منابع آبی در آبدار نگهداشتن رودخانه.</p>	زیبایی
	<p>- رواج ساخت‌وسازهای بی‌هویت نسبت به کاراکتر شهر گرگان.</p>	<p>- از بین رفتن زمین‌های کشاورزی و باغات با ساخت‌وسازهای بی‌برنامه و توسعه‌های بی‌رویه.</p>	ضعف

۸. ارائه راه‌حل‌های ساماندهی ورودی غربی شهر گرگان بر مبنای منظر فرهنگی قابل ادراک

با توجه به موارد فوق، این‌طور استنباط می‌شود که عناصر طبیعی در هویت‌بخشی به ورودی شهر گرگان نقش مهمی ایفا می‌نمایند. در ساماندهی ورودی شهرها به طریقی که برای ناظر قابل درک باشد؛ یکی از مؤثرترین راه‌حل‌ها این است که افراد به نوعی در فضا درگیر شوند. زمانی که انواع

فعالیت‌ها، کالبدها و مناظر پیرامونی و غیره با مفاهیم فرهنگی و خاص یک شهر رابطه تنگاتنگی ایجاد نمایند؛ حصول منظر فرهنگی قابل ادراک راحت‌تر می‌شود. با توجه به این مطالب و در راستای جدول ۳ و نیز در انطباق با شرایط ویژه ورودی موردنظر شهر گرگان، در جدول ۵ از برهم‌کنش مؤلفه‌های مربوط به منظر فرهنگی و ادراک محیطی، مجموعه‌ای از راهبردها و سیاست‌های خاص و موضعی برای ورودی غربی این شهر، به‌دست آمده است.

جدول ۵: راهبردها و سیاست‌های استخراج شده از برهم‌کنش ادراک محیطی با منظر فرهنگی در ورودی غربی گرگان

منظر فرهنگی			مؤلفه‌ها	
انسان ساخت و انسانی	طبیعی		ادراک محیطی فضای ورودی توسط ناظر	
• نمایاندن نمادهایی برای منطقه	• نمایاندن هویت بومی منطقه	• نمایاندن عناصر اکولوژیکی منطقه		راهبردها
	• ایجاد نمایشگاه و کارگاه‌های تولید و فروش اغذیه و صنایع دستی استان گلستان با حضور پرنسز زنان • ایجاد فعالیت‌های مشوق حضور خانواده در فضا مانند: پارک، مجموعه تجاری، کشاورزی شهری و غیره.	• ایجاد بستر مناسب برای آموزش و تفریح در زمین‌های کشاورزی و باغات اطراف محور از طریق کشاورزی شهری و آگروتوریسم • احداث اکوپارک		همه‌شمولی فضا
		• حفاظت و ارتقای درختان چنار دوطرف محور		محصوریت مناسب
• ایجاد مناظر موقت و متنوعی با کاشت گیاهان و محصولات کشاورزی در رنگ‌های مختلف به صورت قابل درک برای ناظر در ارتفاعات گوناگون و قابل تغییر در فصول مختلف همزمان با تغییر محصولات کاشت	• استفاده از جزییات طبقه‌بندی شده در نماها متناسب با حرکت و سرعت ناظر	• ایجاد فضاهایی برای استفاده بی‌واسطه افراد از عناصر طبیعی		توجه به محدودیت‌های ادراکی و نیازهای ناظر
• ایجاد گلستان به‌عنوان نمادی برای استان گلستان • طراحی پل روی رودخانه به‌منظور ورود نمادین به شهر گرگان • ایجاد موزه مشاهیر گرگان	• احیای فعالیت‌های بومی و هویت‌مند گذشته در ورودی • نمایاندن اصول معماری بومی در ساخت‌وسازها			خوانایی

دستور کارهایی بیان شده‌اند تا هرچه بیشتر منظر فرهنگی تعریف شده را برای افراد قابل درک نمایند. توجه به قوای حسی، همه‌شمولی فضا، از مهم‌ترین عواملی هستند که در این زمینه مورد تأکید قرار گرفته‌اند.

به‌منظور ایجاد منظر فرهنگی با تکیه بر شرایط اقلیمی و طبیعی و هویت خاص شهر گرگان، حوزه‌های گوناگونی در مدخل ورودی قابل تعریف است. تعدادی از مهم‌ترین این حوزه‌ها در جدول ۶ معرفی شده‌اند. در همین جدول

جدول ۶: تعدادی از حوزه‌های اصلی ساماندهی در ورودی غربی شهر گرگان

حوزه‌های اصلی	دستور کارها
آگروتوریسم- کشاورزی شهری	- فضاهایی مجهز، راحت و ارزان قیمت، برای اقامت شبانه گردشگران به‌وجود آید. - غرفه‌های سازماندهی شده به‌منظور فروش محصولات کشاورزی و باغی در این فضاها فراهم شود. - حضور گروه‌های مختلف، به‌خصوص فضاهای امن و قابل نظارت برای کودکان و نوجوانان جهت تعلیم و آموزش کشاورزی وجود داشته باشد.
اکوپارک	- به‌منظور نمایش ملموس طبیعت، نوع طراحی به‌کار گرفته شده، از نوع تأکید بر جنبه‌های وحشی طبیعت باشد، از انرژی خورشیدی در ایجاد روشنایی و در گرمایش گلخانه‌های اکوپارک استفاده شود. - در محیطی امن و کنترل شده، ضمن ایجاد فضاهای هیجان‌انگیز، کودکان و نوجوانان با امر بازیافت آشنا شوند. - امکان استفاده بی‌واسطه از درختان مثمر، برای افراد ایجاد شود. - در این فضا رستوران و کافی‌شاپ ارگانیک ایجاد شود.

گلستان	<p>- بخشی از فضا به نمایشگاه‌های فصلی از گل‌های گوناگون اختصاص یابد.</p> <p>- بخشی از فضا به مخاطبان برای کاشت گل اختصاص یابد.</p> <p>- در قسمت‌هایی از این فضا با کشت گیاهان عطری، عطرهای طبیعی تهیه شود.</p> <p>- در بخشی از فضا گیاهان دارویی، کشت شده و به فروش برسد.</p>
موزه مشاهیر	<p>- ورودی به این فضا به صورت شاخص از جاده دید داشته باشد.</p> <p>- ساختمان موزه مشاهیر، از معماری تاریخی شهر گرگان برگرفته و حال‌وهوای خانه‌های قدیم گرگان را داشته باشد.</p> <p>- چهره‌های نام‌آشنای منطقه در قالب مجسمه‌ها رخ بنماید و در اطراف هریک از این مجسمه‌ها، فعالیت‌هایی که باعث مشهورشدنشان شده‌است، تا حد ممکن بازسازی شود.</p>
موزه صنعت	<p>- در موزه صنعت، بخش‌های مختلف کارخانه، به‌طور نمادین، در معرض دید عموم قرار داده شود، با تجهیز قسمتی از کارخانه، زمینه برای تولید پوشاک پنبه‌ای فراهم شود.</p>

۹. نتیجه‌گیری

داشتن زیبایی‌شناسی جریان (به‌لحاظ زمان، سرعت و حرکت)، خوانایی و جهت‌یابی آسان و غیره از عوامل مؤثر بر ادراک مناظر فرهنگی موجود یا قابل ایجاد در فضاهای ورودی شهرها هستند. در ایجاد منظر فرهنگی قابل ادراک برای ورودی شهرگرگان ایجاد فضاهای مربوط به کشاورزی شهری و آگروتوریسم، ناظر را با تمام قوای حسی درگیر می‌نماید و ماندگاری و کیفیت امر هویت در ذهن او را بیشتر از زمانی می‌نماید که زمین‌های کشاورزی را از لابه‌لای حصارهای کشیده‌شده اطراف این زمین‌ها، رؤیت می‌نماید و یا زمانی که فرصت حضور برای گروه‌های مختلفی چون کودکان، زنان، مسافران، شهروندان و غیره با ایجاد فعالیت‌های گوناگون فراهم می‌شود، ضمن ایجاد و ارتقاء منظر فرهنگی همه شمول، امکان درک و لمس منظر فرهنگی و هویت در فضا بیشتر می‌شود.

مطالب فوق نشان می‌دهد، صرف وجود هویت در فضاهای ورودی شهرها کافی نیست؛ بلکه این هویت باید در فضا، قابل درک و لمس باشد. یکی از واژگانی که با هویت پیوند عمیقی دارد و در عین حال لمس و درک هویت در آن امکان‌پذیر است، منظر فرهنگی می‌باشد. منظر فرهنگی در یک طبقه‌بندی کلی قابل تقسیم به سه نوع طبیعی، انسانی و انسان‌ساخت می‌باشد. به‌طور کلی منظر فرهنگی در فضاهای ورودی شهر با اتخاذ تدابیری می‌تواند ورودی را بهتر در معرض درک ناظرین فضا قرار گیرد. توجه به قوای حسی و عقلی جامعه هدف، همه‌شمولی فضا و توجه به توانایی‌ها و نیازهای ناظر، محصوریت فضا، تعریف‌شدگی فضاها و ارتباط و به هم پیوستگی آن‌ها، تسلسل و توالی فضایی، تجسم‌پذیری،

سپاسگزاری

از راهنمایی‌های ارزشمند و همکاری‌های صمیمانه مهندس مروارید قاسمی کمال قدردانی می‌شود.

پی‌نوشت

1. Brody & Others
2. Santos & Others
3. Vischer
4. Jackson

References

- Atashinbar, M. (2010). The Continuity of Identity in Urban Landscape. *BAGH_E_NAZAR Journal*, 6(12), 45-56.
- Azari-Dehkordi, F. (2011). *Introducing Geo-Cultural Landscapes in Iran* (S-K Hong, J Wu, J-E Kim, N Nakagoshi, E.d.). Ecological Research Monographs Landscape Ecology in Asian Cultures, 55-67.
- Blumentrath, C., & Tveit, M.S. (2014). Visual Characteristics of Roads: A Literature Review of People's Perception and Norwegian Design Practice. *Transportation Research*, 59, 58-71.
- Danesh Pajouh, H., Taghi bakhsh, M., & Baba Mohammad, S. (2013). Cultural Heritage Landscape Conservation in the Context of Sustainable Spatial Settings. *International Research Journal of Applied and Basic Sciences*, 7(12), 891-901.
- Enache, C., & Craciun, C. (2013). The Role of the Landscape in the Identity Generation Process. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 92, 309-313.
- Gharib, F. (2003). Organizational Criteria and Urban Design Standards for City Entranc. *HONAR_HA_YE_ZIBA Journal*, 15, 28-41.
- Kaya, L.G. (2002). Cultural Landscape for Torism. *ZKÜ Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 4 (4), 54-60.
- Kazemi, A., & Behzadfar, M. (2013). Recognition of the System of Environmental Meanings in Historical Environments with Emphasis on the Social Changes of the Audience; Case Study: Sayghalan Neighborhood of Rasht. *Motaleat Shahri Journal*, 6, 75-87.
- Kimley-Horn, K., & Associates; Inc. (2009). Gateway Enhancement Plan; City of Franklin; Virginia.
- Komeyli, M. (2008). Urban Identity Cognition of Bandar-Abbas. *Soffeh Journal*, 17(46), 167-180.
- Lang, J. (2011). *Creating Architectural Theory the Role of Behavioral Sciences in Environmental Design* (A.R. Eynifar, Trans.). (5nd ed.). Tehran: Tehran University Publications.
- Mok, J.H., Landphair, H.C., & Naderi, J.R. (2006). Landscape Improvement Impacts on Roadside Safety in Texas. *Landscape and Urban Planning*, 78, 263-274.
- Naghizadeh, M. (2007). *Perception of Beauty Identity of City in the Light of Islamic thought*. Esfahan, Esfahan: Cultural and Recreational Organization of Isfahan Municipality.
- Naveh, Z. (1995). Interactions of Landscapes and Cultures. *Landscape and Urban Planning*, 32, 43-54.
- Nohl, W. (2001). Sustainable Landscape Use and Aesthetic Perception Preliminary Erflections on Futhere Landscape Aesthetics. *Landscape and Urban Planning*, 54, 223-237.
- Pakzad, J. (2011). *Design Guide for Urban Spaces in Iran*, (5nd Ed.). Tehran: Shahidi.
- Türkyılmaz, Ç.C. (2016). Interrelated Values of Cultural Landscapes of Human Settlements: Case of Istanbul. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 222, 502-509.

The Role of Environmental Perception in Understanding and Designing Cultural Landscape in the Cities' Entrance Spaces; Case Study: Western Entrance of Gorgan*

Fariba Ghara'ei^a- Atieh Eynali^{b**}

^a Associate Professor of Urban Design, Faculty of Architecture and Urban Planning, Tehran University of Art, Tehran, Iran.

^b M.A. of Urban Design, Faculty of Architecture and Urban Planning, Tehran University of Art, Tehran, Iran (Corresponding Author).

Received 11 April 2016;

Revised 24 April 2016;

Accepted 31 July 2016;

Available Online 22 September 2019

ABSTRACT

Nowadays, majority of the cities' entrances have become uniform and cliché spaces in lieu of manifesting the identity properties and showcasing the cultural ID. The degree of uniformity is so extreme that they are not even understandable. Therefore, it is necessary to seek creating of the required preparations for understanding of such an identity alongside with creation and enhancement of the identity in the cities' entrances. In other words, manifestation of identity in a tangible and perceivable manner for the onlookers is of great importance in the entire urban spaces, especially cities' entrances as the first space of the individuals' familiarization with the city. The objective in offering the present study is investigation of the role of perception and the factors influencing it on the ever increasing conception of the landscape drawn on a special identity in a neighborhood and this has been specifically conducted on the western entrance in Gorgan. To do so, this qualitative research deals within the format of an applied research based on a descriptive-analytical method with the exploration of the aforesaid subject and offers in the course of its examinations a matrix table for exploring the relationship between the indicators influencing the environmental comprehension of the cities' entrances with various species of the cultural landscape. The main method of data collection has been documentary research, library search and field survey. The results obtained from the present study indicate that paying attention to various factors like age and gender groups, the observers' mobility or staticity, being pedestrians or passengers, being citizens or travelers and others in the designing of the spaces influences the increase in the individuals' perception of the well-identified spaces featuring cultural landscapes. On the other hand, the application of various human and manmade factors and natural elements is effective on the creation of a perceivable cultural landscape. In organizing the entrance in Gorgan, as a northern city with unique climate and special natural environment, paying special attention to the natural factors, as the most distinct factors of creating cultural landscape, is of great importance. Engaging the various age, gender groups, etc. as well as the proportional designing based on their perceptual properties in such activities like creation of rosaries, urban farming and agrotourism and so forth can enable the achievement of a perceivable cultural landscape.

Keywords: Environmental Perception, Cultural Landscape, Cities' Entrance.

* This article is an excerpt from part of an M.A. dissertation by the second author under the title of "offering designing principles for organizing and identification of the city's entrances" as supervised the first author and advised by Engineer Morwarid Ghasemi in the architecture department of architecture and urban planning faculty of architecture and urban planning.

** E-mail: atiehaynali@yahoo.com

1. INTRODUCTION

As the first place of the individuals' familiarization with the city, the entrances play an important role in their mental images of the city. Since past times up to now, the entrances have had various shapes and played different roles that have undergone changes in the course of which they have been recrystallized in new forms. The important point is that these changes and evolutions have led to the consistency and uniformity of the majority of the entrances and this is the main reason for the present study's paying of attention to identity in the entrances; however, one cannot suffice to the existence of identity in the entrances rather the identity should be rendered perceivable by various individuals, as well. It is evident that identity is inherently a semantic issue that distinguishes an element from the other; getting identity exited from a completely semantic issue and manifesting it on a perceivable ground from the viewpoint of the external observers helps paving of the ground for creating a perceivable cultural landscape. According to the various definitions, cultural landscape is indeed an exhibition of stable interaction between human beings and environment. Due to the same reason, stability is also an inseparable part of the cultural landscape. The entrance spaces of the cities work as intermediaries between the nature and the city. Due to the same reason, the ground would be more set for the expression of cultural landscape stemming from the stable interaction between the human beings and the living environment and, of course, it possesses a high potential for perceivable designing. For example, designing of the spaces for urban agriculture that is per se reflective of the stable relationship between the human beings and environment is a good sample from the perspective of cultural landscape that is potentially and actually perceivable to the various groups of space users. This has to be also mentioned that the cultural landscapes are not solely limited to a natural type of them and the manmade structures, as well, can be considered as cultural landscape upon being given constructed with special conditions. It can be stated based on the aforementioned interpretations that the environmental perception is a key factor for better and more complete perception of the identity of the spaces in the city entrances and far better designing thereof. The manifestation of identity in a tangible and perceivable manner for the onlookers has made the present study deal with the environmental perception of the landscape in relation to the identity properties. In other words, the present study looks for a perceivable cultural landscape in the city entrance spaces.

2. STUDY METHOD

The present study adopts a qualitative approach to the exploration of identity-related topics and cultural landscape based on a descriptive-analytical method.

The main method of data collection in the present study is documentary research, library search and field survey. In this study and within a matrix table, the relationship between the factors influencing the environmental perception of the cities' entrance has been investigated in respect to the various species of cultural landscape in such a way that the various kinds of the cultural landscape are placed in a general classification in the columns of this table and the factors influencing the perceptions of the cities' entrances are situated in the rows thereof. In case of the association between the rows and columns, the factors constructing this relationship have been introduced in the intersection rooms. Applying a similar method in the study case, as well, the factors influencing the creation of cultural landscape are placed in the columns and the perceptual factors influencing the city's entrance have been located in the rows considering the natural conditions and special position of Gorgan and the corresponding solutions are extracted from the intersections of the columns and rows.

3. STUDY BACKGROUND

This section deals with the plans suggested for the entrances of Franklin as well as the researches conducted on the landscaping activities on the sides of the roads to Texas. The entrances to Franklin have been investigated due to the attentions paid therein to the identity elements of the city and the symbolic recrystallization of these elements in the entrances and the effect they directly leave on the onlookers' perceptions. Franklin has been once the industrial center of paper production and tree is considered as a symbol and sign thereof. The existent element of the city has been constructed of a Mammoth Tree that is a symbol of the sawing factory and timber segments. It was found out in an investigation and review of the existent conditions that the natural, historical and cultural properties of Franklin have been used for the enhancement of the city gates. For instance, the meanders of the city river have been taken into account as a catalyst for the designing developments. Furthermore, the masonry used in the monuments is mostly brick and the vegetative cover is consisted of various flowers reflecting the city's historical use of adobe and various species of plants. On the entrances that pass near the rivers, efforts have been made to reflect the river's softness in the plan of the entrance. Due to the same reason, the walls on the sides of the road have been designed in a curvature form so as to reflect the motion of the river's water and transfer a feeling of tranquility to the passersby. In another entrance of this city, the element in the middle section of the street is preserved and the winglike brick constructions facing the passing traffic are created on the two sides of the road and precinct development is carried on a row along the vehicles' movement direction so that the passing motion can be intensified (Kimley-

Horn & Associates, 2009). The article “the effects of precinct (landscape) development and improvement on the safety of the roads in Texas” has dealt with the experimentation of the issue based on the environment psychologists’ theory that believes the roadside landscapes might cause stressing effects and distraction during driving. To do so, 61 road segments in Texas that had been subjected to precinct development were compared to a state before landscaping. This study’s findings indicated that there is a certain reduction in the rate of accidents after the improvement of landscaping (Mok, Landphair, & Naderi, 2006) and that landscaping directly or indirectly increases the drivers’ consciousness and number of accidents via engaging the perception-related issues.

4. ENVIRONMENTAL PERCEPTION

In spite of its independent external existence, each space is converted in the process of perception to a

mental phenomenon and we take advantage of this perceptual image and mentality according to type identity process and try assessing the space based thereon. So, identity recognition is in fact a sort of valuation or quality specification that establishes a perfect relationship between space and the individuals’ mental accumulations of the direct experiences to culture and tradition (Komeyli, 2008, p. 171). Based on the ecological model of perception, the conception of the archetypal properties of the constructed environment should be taught. The learning process is sometimes clear and the social norm is naturally taught through the socialization processes. This model emphasizes on the importance of culture in perceiving the environment’s meaning (Lang, 2011, p. 241). There are numerous factors playing a role in the human beings’ perception of the environment and space. The factors influencing the formation of the environmental perception have been summarized from the perspective of the various thinkers in table 1.

Table 1. Factors Influencing the Perceptions of the Environment from the Perspective of Various Thinkers and Researchers

Thinker’s name	Factors Influencing the Formation of Environmental Perception and Emergence of Perceptual Diversity
Amos Rapoport	Prior experiences/social class/cultural background
Edward Hall	The change in the individual abilities as a result of learning/gender/culture
Yorg Grutter	Social and psychological factors/cultural differences
John Lang	Prior experiences/needs and motivations/cultural environment/human beings’ individual personality
Kermona et al.	Social and cultural evolutions/personal experiences/value systems/individuals’ personality differences
Brody et al.	Social, cultural and economic indices/distance and adjacency/history of residence
Santos and Others	Physical and cultural factors of the environment/social indices/individual indices/housing properties
Vischer	Environment’s physical and contextual factors/interests, emotions, memories and expectations/social ground/time
Naghizadeh	Ideology (designer and society)/culture/history/awarenesses and expectations of the society/various human faculties

(Kazemi & Behzadfar, 2013, p. 78)

Therefore, it can be stated that the various factors of the environmental perception can be classified into two general sets and, of course, they are in a mutual relationship with one another: some of them depend on the type of the peripheral environmental factors and some of them on the onlooker’s characteristics.

In the dimensions related to the first type, various factors are involved like the spatial enclosure, specification of the spaces’ edges, spatial hierarchy (Gharib, 2003) that are some examples for the first type. As the entry routes of the cities and independent structures, the roads can have properties in relation to the peripheral environment and to the motions of the passersby: a. the visual properties of the roads as an independent structure (connectedness and association,

manifestation, implicitly, visibility, high quality and maintenance, naturalness); b. visual characteristics of the roads in relation to their peripheral environment (interconnection and conflict); and, c. visual properties of the roads in relation to the movements of the ones passing through them (diversity, the flow’s aesthetics, legibility and navigation) (Blumentrath & Tveit, 2014, p. 41). These properties can be effective in the better perception of the roads. In the second type, the onlookers, their positions, their emotions and values, their sensory faculties and so forth influence the perception and this type of perception is in an unbreakable bond with the first type of perception. In this regard, paying attention to the various gender and age groups and special groups, paying attention to the

onlookers' being pedestrians or passengers, their being mobile or immobile, their being citizens or travellers and others are important. Generally, the onlookers' abilities and needs should be taken into consideration regarding the instigation of the intended perceptions of the entrances.

In Lang's idea, the role of movement is of a great importance in the perceptions of the environment and the human beings learn to make a distinction between the small details and more general elements of the environment (Lang, 2011). As a specimen, considering the idea that the movement speed differences between the pedestrians and the passengers, the thing perceived by the individuals in vehicles looks discontinuous from the perspective of the walking onlookers. Therefore, the perception of the urban space for the pedestrians

needs a sort of hierarchy in a finer scale.

The city's entrance should greet the individuals passing through it. The sense of being welcomed to the city can be achieved via factors like the environment's openness, presence of natural elements, preservation and corroboration of the views to the landscapes and possession of welfare facilities and contextual and practical comfortability. The legibility and clarity of the entrance path as well as its distinctive and symbolic nature can influence the humans' perception of space as the other features expected from an entrance (Pakzad, 2011).

Summing all of the materials related to the perception, table 2 gives the primary indicators influencing the perceptions of the city's entrances.

Table 2. Primary Indicators Influencing the Perceptions of the Entrances

Primary Indicators	
Ideology, culture, expectations and values	Naturalness
Sensory and intellectual faculties	Principled and regularized interconnection
All-inclusiveness of the space and paying attention to the onlookers' needs and abilities	Diversity
Space's enclosure, its being specific and relationship and association	Aesthetics of the flow (in terms of the time, speed and motion)
Spatial continuity and sequence	Legibility and easy navigation
The possibility of being manifested	High quality and maintenance
Visibility	Being characterized by a distinct personality and identity

5. CULTURAL LANDSCAPE AND ITS CONSTRUCTIVE FACTORS

Landscape is expressive of the history and reflective of the intangible aspects of the urban culture (Türkyilmaz, 2016, p. 503). It is stated in a definition in landscape convention (2000) that "landscape is a region perceived by the people with its character being created by the interaction of the natural and human factors" (Enache & Craciun, 2013, p. 310). Nasar (1992) believes that "the native culture-beauty concepts of the landscape are inspection labels and constituents of a standard for the landscape perception" (Naveh, 1995). Cultural landscape is the place wherein the land use reflects a combination of bioenvironmental opportunities (like slope, climate, soil fertility) and human endeavors (Azari-Dehkordi, 2011, p. 55).

The personality of a cultural landscape stems from a set of factors like a) geology, landform, vegetative cover, land use, background and patterns of human accommodation; b) its past, present and/or future background and c) the relationship between biophysical and cultural factors. Thus, the properties of a cultural landscape can manifest itself

in a combination of natural and cultural elements of the earth ecosystems for the creation of unique places featuring a special environment and economy as well as functional and social values (Azari-Dejkordi, 2011, p. 56). The identity of each space is indeed created through the interaction of the nature and the cultural components of the landscape in the course of time. Jackson (1984) is of the belief that "this concept includes not only the unique and special places but also the daily places like where the individuals live and work or take a trip to, as well" (Kaya, 2002). This cultural landscape can include such intangible aspects as acoustics, sense of smell and so on (Danesh Pajouh, Taghi Bakhsh, & Baba Mohammad, 2013). Nohl, as well, believes that "since the late 19th century, the urban landscape was disrupted in terms of the quality of the aesthetical effects and this disorder has become accentuated in the loss of the diversity, nature, rural structure, well-identified regions and view qualities. He believes that the improvement of the landscape's aesthetics is suspended on the improvement of the landscape's stability that has to per se manage all the aspects related to the nature and the resources. In addition, the perceptual-aesthetical aspects of the landscape and

nature should be also taken into account. In Nohl's opinion, stability cannot be attained unless when the economy, ecology and culture are coordinated with one another in an economic process and no destruction is made in the resources and the nature. He also believes that the stable urban landscape is comprised of the spaces and places wherein the nature can be freely and spontaneously developed" (Nohl, 2001, p. 227).

Generally, cultural landscape can be divided in a general categorization into three natural, manmade and human sets. Put differently, every city has been formed in a ground of nature. climate, natural properties like topography, natural elements like mountain, agricultural lands and others can be considered as natural factors creating the cultural landscape in the entrances and the identity elements like symbols and signs, special performances and the vernacular activities of a city, well-identified constructions matching with the native character, holding of special ceremonies on special occasions like various kinds of celebrations, the special characteristics of the city residents like language, clothing, type of food and so forth, various sounds and special technologies can be also considered as the human and manmade manifestations of the cultural landscape.

6. THE RELATIONSHIP BETWEEN ENVIRONMENTAL PERCEPTION AND CULTURAL LANDSCAPE AS A SORT OF LANDSCAPE

Since urban landscape concomitantly embraces the city context and quality, it can be claimed that the perception of the city is the very interpretation of the urban landscape (Attashinbar, 2010, p. 50). Various factors can influence the perceptual issues under the conditions of stable landscape and cultural landscape as an example of stable landscape; factors like culture, consideration of the nature along with the manmade elements, easy identification, wild nature, exhibition of self-dynamicity, self-organization and self-generation of landscape and, in the meantime, natural and rich structures are amongst this set (Nohl, 2001). Depending on the onlooker's position, urban landscape can be proposed in various scales that depend on the onlookers' elevation level, their view angle, duration of observation and the vastness of the observed area, direction and time of the observation, speed of the onlookers, the type of the moving vehicles, onlookers' position as well as their mental background of the urban spaces as well as their knowledge and insights about space (Naghizadeh, 2007, p. 41). Considering the vastness of the discussions, the relationship between the environmental perception and the cultural landscape in the city entrance spaces has been elucidated in table 3.

Table 3. Elaborating the Relationship Between Environmental Perception and Cultural Landscape in the City Entrance Space

Indicators	Factors Influencing Perception	Cultural Landscape		
		Natural	Manmade	Human
	Ideology, culture, expectations and values		Architecture and urban engineering in proportion to the vernacular and local values	Exhibition of accents, dialects, clothes, rites and so forth
	Sensory and intellectual faculties	Preservation and enhancement of the ecological elements, especially those with sensory richness	Vertical classification of the views in proportion to the perceivable human senses	
	All-inclusiveness of the space and paying of attention to the onlooker's abilities and needs		paying attention to the various gender and age groups and special groups, paying attention to the onlookers' being pedestrians or passengers, their being mobile or immobile, their being citizens or travellers, paying attention to the onlookers' view angle, observation duration and vastness of the observed area and so forth	

	Space's enclosed nature, its being specified and connected	Use of various kinds of vegetative cover for creating enclosure	Contextual continuity via making constructions inn the barren lands between the masses	
	Spatial continuity and sequence	Balance between the natural and manmade elements on both sides of the road	Hierarchy in the construction process and entry activities like adopting fine and precise approaches to the bodies' details and finer gradation in the process of approaching the city	
	The possibility of being manifested	Transparency of the natural signs	Corroboration of the signs in the space and transparency of the signs	
	Visibility	Existence of no constructions barring the view over the natural elements in the periphery of the route	Paying attention to the scale of the pedestrian/passenger's scale of movement; the existence of no constructions barring the view over the valuable artificial elements like urban signs, city's silhouette and so forth	
	High quality and maintenance	The nature's cleanliness and being devoid of bioenvironmental pollutions	Cleanliness and being free of bioenvironmental contaminations Use of repairable vernacular constructional materials	Paying attention to the people's participation in maintenance and enhancement of the spaces
	Naturalness	Wild and spontaneous nature at the side of the designed nature		
	Regularized interconnection		Constructions coordinated with the effective contrast	
	Diversity		Diversity in the type of the constructions and the applied activities and the natural landscapes	Paying attention to the various age, gender and ethnicity groups and so on
	Aesthetics of the flow (in terms of time, speed and movement)		Various views over the landscapes, proper sequence and hierarchy of the spaces, scale and details in proportion to speed and movement	
	Legibility and easy navigation	Supporting the view over the natural elements	Guiding of the view through creating and enhancing the signs, simplicity in design, lighting in proportion to the movement type	
	Identification and personification	Original presence of natural elements	Distinct context and activity in proportion to the city's personality, elements, monument and so forth	

7. BRIEF RE COGNITION AND ANALYSIS OF WESTERN ENTRANCE IN GORGAN

In the western entrance of Gorgan, the dense and tall sycamore trees planted for a 15-kilometer distance on the roadsides create a special enclosure in the space. The gardens and, especially, the agricultural lands in the periphery of the route also provide favorable views. For long years, cotton was cultivated as the most important agricultural crop in Gorgan and

in the suburbs and it has become a symbol of the city. The grazing of the domestic animals in the green spaces in the vicinity of the road and the huckstering on the roadsides create a fascinating landscape along with an urban village sense in the onlookers' minds. Unprecedented landscapes and views of the distant mountains as well as the Hezarpich tourism hills and artificial foresting can be seen upon the entry into the city and stepping on the road in an immediate area to the entrance. On the other hand, the seasonal (Anjirab) river is another ecological element of this route that is

considered as part of the natural identity of Gorgan. Amongst the other prominent elements of this entrance, Gorgan's tower can be pointed out which is 57 meters tall and reminding of the victory year of Islamic Revolution and used as a symbol for Gorgan in the ending section of the entry route's corridor in Basij Square. Amongst the distinct problems and limitations of this entrance is the unpleasant and distressed visage that has been brought about by the land uses disproportionate to the entrance's personality. Identity-less architecture, overflowing of the repairshop activities and discoordinated accessories are amongst the cases intensifying this unpleasant countenance. The development and expansion of the

city is continued towards the agricultural lands and this threatens the natural resources. The factories in the periphery of the entry route, including the cotton factory, are not working and have been abandoned. The seasonal Anjirab river is waterless in most of the times during the year and it is surrounded with concrete walls and transformed to a space for accumulation of garbage and discharge of sewage. The passenger-specific domiciles are very few in this entrance. The recreational and leisure time land uses are very trivial and, with a little exaggeration, they do not exist at all. The entrance space is completely masculine, particularly on the route, and the women and children's presence has become very rare.

Table 4. SWOT Analysis of Gorgan's Western Entrance Area

	Natural/Cultural Landscape	Manmade Cultural Landscape	Human/Cultural Landscape
Strengths	<p>Existence of valuable ecological elements like agricultural lands, sycamore trees, river. Grazing of animals on the open lands of the route as a special experience of the entrance for the passengers. Familiarity and interest of the various people groups with and in agriculture and gardening.</p> 	<p>Existence of a view corridor towards the tower</p> 	<p>Existence of limited huckstering activities on the road brinks</p>
Weakness	<p>Paling of the role of river in the people's minds due to the low water volume or drying of the river and creation of pollution in most of the times during a year</p> 	<p>Absence of land uses exhibiting the vernacular identity and existence of inconsistent land uses Absence of spaces specifically defined for the hucksters Absence of buildings with valuable facades on the roadsides Existence of abandoned cotton factories and so forth</p> 	
Opportunity	<p>Barren lands and capable of accepting activity Hezarpich tourism hill and artificial forests created at the side of it in an immediate area attached thereto Existence of agricultural lands with the ability of increasing the people's participation, public agricultural instruction and exhibition of the identity and vernacular culture of the region Natural existing elements with the capability of favorable views and lively and dynamic ecological landscape Annual precipitation in the region and ability of managing the water resources for keeping the water always going in the river</p> 	<p>Valuable architectural patterns in the historical texture of Gorgan and the ability of foregrounding these patterns in the city's entrance</p> 	<p>Promotion of agriculture and instigating the general public's tendencies to do so The huckstering on the roadsides and the competencies for the spontaneous people-driven activities Identity and cultural factors of Gorgan like the patterns existent in the vernacular and historical constructions, vegetative cover, special souvenirs and so forth that can be exhibited in the entrance</p>

Threats	Destruction of the agricultural lands and gardens with the unplanned constructions and immethodical developments	Prevalence of the identity-less constructions in respect to Gorgan's character	
---------	--	--	--

8. OFFERING SOLUTIONS FOR ORGANIZING GORGAN'S WESTERN ENTRANCE BASED ON PERCEIVABLE CULTURAL LANDSCAPE

According to the abovementioned cases, it is inferred that the natural elements play an important role in granting identity to the entrance in Gorgan. In organizing the cities' entrances in a manner perceivable by the onlookers, one of the most effective solutions is getting the individuals somehow engaged and involved therein. When the various kinds

of activities, contexts and peripheral landscapes and so on are made closely interlaced with the cultural concepts specific to a city, it would become easier to obtain a perceivable cultural landscape. According to the aforementioned materials and in line with the contents of table 3 and also in accordance with the particular conditions in the intended Gorgan's entrance, table 5 offers a collection of special and topical strategies and policies for the western entrance of the aforesaid city based on the interaction between the indicators pertinent to the cultural landscape and environmental perception.

Table 5. Strategies and Policies Extracted from the Interaction of the Environmental Perception and Zultural Landscape in the Western Entrance of Gorgan

Indicators	Cultural Landscape			
Environmental perception of the entrance space by the onlookers		Natural	Human and manmade	
	Strategies	Exhibition of the region's ecological elements	Exhibition of the region's vernacular identity	Exhibition of symbols for the region
	Space's all-inclusiveness	Creation of proper grounds for the instruction and recreation in the agricultural lands and gardens in the periphery of the route via urban agriculture and agrotourism Construction of ecopark	Creation of exhibitions and workshops of producing and selling food and artefacts specific to Golestan Province with the accentuated presence of women Creation of encouraging activities; families' presence in the space such as in parks, business complexes, urban agriculture and so forth	
	Proper enclosure	Conservation and enhancement of sycamore trees on both sides of the route		
	Paying attention to the onlookers' perceptual limitations and needs	Creation of spaces for the individuals non-intermediated use of natural elements	Use of classified details in the views in proportion to the onlookers' movement and speed	Creation of temporary and diverse landscapes via planting trees and agricultural crops in various colors in a manner perceivable by the onlookers on different elevations and in a changeable manner in various seasons at the same time with the change in the types of the crops cultivated
	Legibility		Revitalization of the vernacular and well-identified activities in the entrance Exhibition of the vernacular architectural principles in constructions	Creation of rosaries as a symbol of Golestan Province Designing a bridge on the river for a symbolic entry into Gorgan Creation of a hall of fame

In order to create a cultural landscape with an emphasis on the climatic and natural conditions and the special identity of Gorgan, various areas can be defined in the entrance to the city. Some of the most important of these areas have been introduced in table 6. In the same table, there are instructions given to

maximally render perceivable the cultural landscape for the individuals. Paying attention to the sensory faculties and the all-inclusiveness of the space are amongst the most important factors that can be underlined in this regard.

Table 6. A Number of the Primary Areas that can be Organized in the Western Entrance of Gorgan

Primary areas	Instructions
Agrotourism urban agriculture	Equipped, comfortable and cheap spaces for the tourists' spending of the night Booths organized for the selling of the agricultural and horticultural products in these spaces Presence of various groups; especially safe and controllable spaces should be existent for children and adolescents for teaching and instructing agriculture
Ecopark	For tangible exhibition of the nature, the type of the applied designing should be emphasizing on the wild aspects of the nature; use has to be made of solar energy in lighting and heating of the greenhouses in ecopark The children and adolescents should become familiarized with recycling issues in a safe and controlled environment meanwhile being provided with fascinating spaces Organic restaurants and coffee shops should be created in this space
Rosary	Part of the space should be dedicated to seasonal exhibitions of various flowers Part of the space should be dedicated to the visitors' planting of flowers In parts of this space, the fragrant plants should be sown so that fragrance can be extracted In part of the space, medicinal herbs can be cultivated and sold.
Hall of fame	The entrance to this space should have an outstanding view of the road The building of the hall of fame should be constructed based on the historical architecture of Gorgan and it has to look like the old houses in Gorgan The famous faces of the region can be exhibited in statues and, in the periphery of each statue, activities that have brought fame for them should be represented to the maximum possible extent
Industry Museum	In industry museum, various parts of the factory are symbolically exposed to the view of the general public and part of the factory can be equipped for setting the ground for the production of the cotton clothing

9. CONCLUSION

The above-mentioned materials indicate that the mere existence of identity in the cities' entrance spaces is not sufficient, rather this identity should be perceivable and tangible in the space. Cultural landscape is a term deeply interlaced with identity meanwhile enabling the insight and perception of identity. Cultural landscape can be divided into three natural, human and manmade sets in a general categorization. Generally, cultural landscape can be better exposed to the perceptions by the space visitors in the city's entrance through adopting certain policies. Considering the sensory and intellectual faculties of the target population, the all-inclusiveness of the space and paying attention to the onlookers' needs and abilities, space's enclosure, spaces' specification and their interconnection and association, the spatial continuity and sequence, capability of being manifested, possession of the flow

aesthetics (in terms of time, speed and movement), legibility and easy navigation and others are amongst the factors influencing the perception of the existing cultural landscapes or the ones that can be created in the cities' entrance spaces. In creating a perceivable cultural landscape for the entrance of Gorgan, the spaces related to the urban agriculture and agrotourism can engage the entire sensory and intellectual faculty of the visitors and make the identity-related matters remain in their minds for a period longer than the time the agricultural lands are showcased from inside the fences stretched in the periphery of them; when the various groups like children, women, passengers, citizens and others are provided with an opportunity of proving presence through creation of various activities, it is possible for them to perceive and get in touch with the cultural landscape and identity in the space meanwhile creating and enhancing an all-inclusive cultural landscape.

ACKNOWLEDGEMENT

The authors would like to express their special thanks to Morwarid Ghasemi for her valuable guidance and sincere cooperation.

REFERENCES

- Atashinbar, M. (2010). The Continuity of Identity in Urban Landscape. *Baghnazar Journal*, 6(12), 45-56.
- Azari-Dehkordi, F. (2011). *Introducing Geo-Cultural Landscapes in Iran* (S-K Hong, J Wu, J-E Kim, N Nakagoshi, E.d.). Ecological Research Monographs Landscape Ecology in Asian Cultures, 55-67.
- Blumentrath, C., & Tveit, M.S. (2014). Visual Characteristics of Roads: A Literature Review of People's Perception and Norwegian Design Practice. *Transportation Research*, 59, 58-71.
- Danesh Pajouh, H., Taghi bakhsh, M., & Baba Mohammad, S. (2013). Cultural Heritage Landscape Conservation in the Context of Sustainable Spatial Settings. *International Research Journal of Applied and Basic Sciences*, 7(12), 891-901.
- Enache, C., & Craciun, C. (2013). The Role of the Landscape in the Identity Generation Process. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 92, 309-313.
- Gharib, F. (2003). Organizational Criteria and Urban Design Standards for City Entranc. *HONAR_HA_YE_ZIBA Journal*, 15, 28-41.
- Kaya, L.G. (2002). Cultural Landscape for Torism. *ZKÜ Bartın Orman Fakültesi Dergisi*, 4 (4), 54-60.
- Kazemi, A., & Behzadfar, M. (2013). Recognition of the System of Environmental Meanings in Historical Environments with Emphasis on the Social Changes of the Audience; Case Study: Sayghalan Neighborhood of Rasht. *Motaleat Shahri Journal*, 6, 75-87.
- Kimley-Horn, K., & Associates; Inc. (2009). Gateway Enhancement Plan; City of Franklin; Virginia.
- Komeyli, M. (2008). Urban Identity Cognition of Bandar-Abbas. *Soffeh Journal*, 17(46), 167-180.
- Lang, J. (2011). *Creating Architectural Theory the Role of Behavioral Sciences in Environmental Design* (A.R. Eynifar, Trans.). (5nd ed.). Tehran: Tehran University Publications.
- Mok, J.H., Landphair, H.C., & Naderi, J.R. (2006). Landscape Improvement Impacts on Roadside Safety in Texas. *Landscape and Urban Planning*, 78, 263-274.
- Naghizadeh, M. (2007). *Perception of Beauty Identity of City in the Light of Islamic thought*. Esfahan, Esfahan: Cultural and Recreational Organization of Isfahan Municipality.
- Naveh, Z. (1995). Interactions of Landscapes and Cultures. *Landscape and Urban Planning*, 32, 43-54.
- Nohl, W. (2001). Sustainable Landscape Use and Aesthetic Perception Preliminary Erflections on Futhere Landscape Aesthetics. *Landscape and Urban Planning*, 54, 223-237.
- Pakzad, J. (2011). *Design Guide for Urban Spaces in Iran*, (5nd Ed.). Tehran: Shahidi.
- Türkyılmaz, Ç.C. (2016). Interrelated Values of Cultural Landscapes of Human Settlements: Case of Istanbul. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*, 222, 502-509.